

*Докторка соціологічних наук, доцент, професорка ЗВО кафедри соціології Юлія СОРОКА,
кандидат соціологічних наук, доцент ЗВО кафедри соціології Роман БОРИСОВ*

ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
за курсом
«ПРАКТИКУМ З РИТОРИКИ КОНФЛІКТУ В МЕДІА»

Тема 1. Конфлікт. Медіа. Риторика

Завдання до семінарських занять:

Семінар 1 *Які Ви можете назвати тренди сучасного медійного простору, зокрема українського? Медіа–ЗМІ–ЗМК. Чи тотожні ці поняття? Аргументуйте свою точку зору. Медіа – медіатекст – «порядок денний» – «прихований порядок денний». Які поняття, терміни категорії Ви би використовували для їх аналізу та експертизи?*

Семінар 2 *Що таке експертиза медіа(тексту)? Яка її роль у сучасному суспільстві? Хто такий публічний експерт? Дайте визначення. Як би Ви характеризували роль публічного експерта в сучасному медійному просторі? Проілюструйте на прикладі гендерного виміру. Як Ви розумієте феномен «заперечення експертності»? Наведіть приклади.*

Семінар 3 *Які Ви можете назвати особливості сучасного збройного конфлікту? Якщо ми говоримо про стандарти журналістики, то чи є підстави стверджувати, що під час війни вони трансформуються? Аргументуйте та проілюструйте на прикладах сучасного українського медійного простору.*

Семінар 4 *Які методи експертизи (аналізу) медіа(тексту), зокрема соціологічні, на Вашу думку, є адекватними аналізу риторики конфлікту в медіа? Аргументуйте.*

Якими є маркери конфлікту у медіатексті? Чи можна, на Вашу думку, вважати, що риторика конфлікту релевантна етапу конфлікту? Якими є мовленнєві характеристики (ознаки, прояви) конфлікту у медіа на різних етапах? Чи є, на Ваш погляд, залежність риторики конфлікту від політико-ідеологічних ідентифікацій учасників? Поясніть свою позицію та проілюструйте в разі потреби.

Семінар 5 *На будь-якому прикладі проаналізуйте конфлікт у медіа. Якими є його основні учасники? Яким є тип конфлікту? Якою є їхня риторика у конфлікті. Яку модель конфліктологічної парадигми (зокрема, діадичну чи тріадичну) Ви б запропонували використовувати для його аналізу? Які методи аналізу Ви використовували? Які б соціологічні дослідницькі запитання Ви б запропонували для аналізу даного медіатексту, риторики конфлікту?*

Тема 2. Мова ворожнечі в медіа: моніторинг та регулювання

Семінар 6 *Прочитайте статті Дібрівна Е., Жмурко О., Черних О., матеріали лекції. Випишіть визначення мови ворожнечі. Порівняйте правове та соціологічне визначення мови ворожнечі. Які з них є значущими для роботи журналіста? Які завдання журналістської діяльності можна зреалізувати за допомогою цих різних бачень?*

Семінар 7 *Прочитайте статтю Р. Барта. Намалюйте схему структури міфологічного повідомлення. Знайдіть в соц. мережах карикатуру або візуальний контент смішного чи образливого змісту на тему, яка вас цікавить. Проаналізуйте зображення, застосовуючи схему Барта.*

Семінар 8 *Прочитайте статтю О. Синчак. Визначте її основні положення. Які поняття використовуються для аналізу гендерованості мови в медіа? Сформулюйте їх визначення. Знайдіть текст медіа повідомлення з прикладами гендерованої мови для аналізу на занятті.*

Семінар 9 *Познайомтеся з матеріалами Ініціативи розмаїття щодо мови ворожнечі в ЗМІ (<http://diversipedia.org.ua/ua/prikladi-movi-vorozhnechi>). Які визначення мови ворожнечі покладені в основу реалізованих моніторинрів? Які процедури складають моніторинг? Які різновиди мови ворожнечі знайдені в українських ЗМІ? Запропонуйте власну класифікацію*

прикладів мови ворожнечі, представлених на цьому ресурсі. Оберіть один з прикладів та напишіть власний варіант цього тексту, уникаючи мову ворожнечі.

Семінар 10 Прочитайте статтю “Дискурс та расизм”. Розділіть текст на частини, де кожна розкривала би окреме положення (твердження). В таблицю занесіть основні твердження та аргументацію до них (коротко). Порівняйте дискурс расизму та мову ворожнечі. Що між ними спільного й відмінного? Які наслідки для роботи журналіста має це знання? Приготуйте відповіді для презентації на занятті.